

זה הדדריך

زوهدريخ ZO HADEREKH

גיליון 2, 11 בינואר 2012

המחאה מלחיצה את עיני

ריאיון שהעניק עופר עיני, מסייע לחשוף, מעבר להעמדת הפנים - את מי באמת משרת יו"ר ההסתדרות

"השקט התעשייתי", שעניי העניק לממשלת הימין, נתן לה את התמיכה המשמעותית, לה נזקקה, כדי שתוכל להמשיך במדיניות הניאו-ליברלית של הממשלה שקדמה לה. יו"ר ההסתדרות, שהתמודד, כזכור, לתפקידו תחת הסיסמא "הסתדרות ללא פוליטיקה", לא העלה כלל בדעתו את האפשרות, דווקא בעקבות המשבר הקפיטליסטי העולמי, להעמיד אלטרנטיבה מעמדית-חברתית לשלטון.

אמור לי מי הם חבריך

האמירה של עיני, כי "בתקופתו של בנימין נתניהו כשר האוצר, הקפיטליזם החזירי הגיע לשיאו", לא הפריעה לו לתמוך דווקא באותו קפיטליסט-חזירי, ולאפשר לו להמשיך במדיניותו. אך מדובר לא רק בתמיכה פוליטית. ההסתדרות, בראשות עיני, הסכימה להסדר, לפיו העובדים נדרשים לשלם מכיסם, ולתרום ימי הבראה, לקרן של תעשיינים "שנקלעו לקשיים".

מדוע העובדים חייבים להגדיל את רווחיהם של בעלי ההון, ועוד בצורה של "תרומה" (כפוייה, כמובן)? על כך לא נשאל עיני. כידוע, כאשר עיני מדבר על "הסתדרות ללא פוליטיקה", הוא מתכוון ל-"הסתדרות ללא פוליטיקה מעמדית"...

את מי באמת משרת עיני, את העובדים או את ההון, ניתן ללמוד מהציטוט הבא, מתוך הכתבה: "סדר היום של עיני בשבוע שעבר, מדגים את מורכבות המצב שבו הוא נמצא. הוא הדליק נרות חנוכה עם פועלי נמל חיפה, אבל היה גם אורח מרכזי באירוע הפרידה הנוצץ, שנערך במלון דייוויד אינטרקונטיננטל, לחבר טוב שלו, שרגא ברוש, נשיא התאחדות התעשיינים".

עיני מדליק נרות עם עובדי הנמל, אבל חבריו האמיתיים, המעסיקים הגדולים, נמצאים דווקא בין כותלי המלון התל-אביבי המפואר.

מי מאיתנו לא התרגש, כשמאות אלפי ישראלים מילאו את הרחובות בקיץ האחרון? מי מאיתנו לא היה שם, אם לא בגופו, אז ברוחו – במאהלים, בצעדות, בהפגנות ההמוניות, שהביעו זעם כלפי מדיניותה האנטי-חברתית של הממשלה, והעלו את הדרישה לחברה צודקת? עופר עיני לא צעד איתנו בקיץ האחרון. עופר עיני לא ישב בשום מאהל, ועופר עיני לגמרי לא התרגש. אם לשפוט לפי תוכן הריאיון הארוך והנדיר, שהעניק יו"ר ההסתדרות, למוסף "7 ימים" של "ידיעות אחרונות" (6.1), המחאה החברתית, יותר משהעניקה לו תקווה או ריגשה אותו, פשוט הלחיצה אותו מאוד.

בריאיון, מנסה המרואיין, לשכנע את הקוראים כי מי שהיה עד לאחרונה חתול המחמד של בעלי ההון וממשלתם הימנית, הפך פתאום לפנתר חברתי, המוכן להיאבק לצידם של המנוצלים ביותר...

אבל כמה שלא ישתדל, לא מדובר כאן בצ'ה גווארה. מבחינת עמדותיו ומעשיו – עיני נשאר עיני.

עיני וממשלת ההון

עיני ממש לא מצטער על שנתן יד להקמת הממשלה הימנית ביותר בתולדות המדינה: "ב-2008 היה משבר כלכלי. חשבתי שהדרך הנכונה היא להכניס את מפלגת העבודה לממשלה. אני לא בחרתי את נתניהו ולא מסכים עם השקפת עולמו, אבל מכבד את זה שנבחר לראשות הממשלה. שאלתי את עצמי אז, נניח שתהיה ממשלה ימנית צרה, זה יהיה טוב יותר לעם ישראל?", אמר עיני.

אז תודות לעיני, לא קיבלנו "ממשלת ימנית צרה", אלא ממשלת ימנית רחבה. ממשלה המוסיפה להעשיר את העשירים על חשבון העובדים, לחוקק חוקים גזעניים, ולסרב בעיקשות לכל יוזמה מדינית.

מכתבים למערכת

אחד בפה ואחד בלב?

ביום חמישי (5.1) הפגנו מול ביתה של חברת הכנסת שלי יחימוביץ' (עבודה), בדרישה שתתערב בנושא פינוי מאהלי האיץ-ברירה, בשכונת התקווה ובמקומות אחרים, ותפעיל את מלוא כוחה הפוליטי כדי למנוע עוול זה.

יחימוביץ' היא ראש המפלגה בה חבר רון חולדאי. מעבר לכך, היא חברה שלו מזה שנים רבות, ותמכה בו בבחירות לראשות העיר. יש לה דיבור איתו.

מסתבר שיחימוביץ' הייתה בביתה בזמן ההפגנה, ולמחרת פנתה אלינו, באמצעות עוזריה הפרלמנטריים.

אנו דרשנו ממנה - הפוליטיקאית שהכי מזוהה עם הדרישה לצדק חברתי - לחדול מדיבורים ולהתחיל במעשים: לפנות לראש העיר, ולהיפגש עם נציגי מאהל התקווה לפגישת חירום. לא קיבלנו ממנה כל תשובה.

באתר האינטרנט שלה כתבה יחימוביץ': "חובתה של מדינה נאורה ומפותחת להעניק לאזרחיה את הזכות לתעסוקה בכבוד, לחינוך ולהשכלה, לבריאות, לביטחון אישי, לקורת גג, למשפט צדק, ולמים".

משפחות עם ילדים יזרקו לרחוב! שלי תתעוררי – האם את אחד בפה אחד בלב?

יואב פקטה, תל-אביב

הפרטה חלקית

מאת יוסי סגול

בכל פעם שעוד חברה ציבורית או שירות חברתי מועמד להפרטה, מנסים לספר לנו שהדבר נעשה עקב חוסר יעילות, ומתוך אמונה שכוחות השוק ישפרו את השירות, בזכות התחרות החופשית.

לאחרונה עבר בקריאה ראשונה בכנסת, חוק המכונה "חוק צהר". החוק החדש יאפשר לכל זוג הרוצה להינשא, לבחור מי יהיה הרב שעורך את טקס הנישואין, ולבחור גם באיזו רבנות מקומית יתבצע ההליך.

ההפרטה החלקית הזאת, מהווה הודאה בכך שהשירות הניתן מהרבנות איננו שירות טוב, אבל עדיין – מדובר כאן בהפרטה חלקית בלבד, שכן עדיין ייאסר על זוגות רבים להינשא: גם תחת החוק החדש, חתונה יכולה להיערך רק על-ידי רב אורתודוקסי, וזוגות רבים נשארים בחוץ.

ההפרטה החלקית הזאת, הגיונית בערך כמו לקיים בחינות בגרות שונות בבתי ספר שונים, או להמציא חוקי תנועה ותמרורים שונים ליישובים שונים, לפי גחמות העירייה שבתחומה נמצא הכביש.

המדינה לא מעוניינת לאפשר להינשא לכל זוג שחפץ בכך, ולכן היא מבצעת הפרטה חלקית, שתועלתה זניחה. אולי חלק קטן מהמילים בארמית בטקס יוחלפו, אבל לא יהיה ניתן לשנות את מהות הטקס. מה שדרוש זו לא הפרטה חלקית או מלאה, אלא חוקי נישואין אזרחיים ושוויוניים.

הממשלה הנוכחית אומנם מורכבת מתומכי שוק חופשי, אבל בשל שיקולים פוליטיים, הם לא מעזים להפריט לגמרי את שירותי הדת. נותר רק לדמיין, מה היה יכול לקרות כאן וכמה הפרטות יכלו להימנע, אם לציבור העובדים היה את אותו ארגון ואותה אחדות כמו שיש לציבור החרדי, שהם היסוד שעליו נבנה כוח פוליטי.

דברים בשם אומרם

שוק הרעיונות והדעות

"מפלגה למכירה. רשומה ברשם המפלגות – ללא נכסים או חובות! לפרטים שלחו אימייל: miflaga10@gmail.com. (מודעה שפורסמה ב"ידיעות אחרונות", 30.12)

יד רוחצת יד

"אות הוקרה לשר האוצר מפורום המנהלים הבכירים במשק. הנימוקים למתן הפרס: 'פעולתו של שטייניץ לשמירת התקציב ולמניעת פריצתו'."

("ישראל היום", 4.1)

מעורבות חברתית

"ארגוני זכויות-האדם בארץ מציינים בעיני הציבור הרחב תמונה עגומה למדי של מצב זכויות-האדם בשטחי יהודה ושומרון. המנטרה החוזרת היא 'כיבוש', והמסר הוא ברור – ישראל פוגעת בזכויות של הפלסטינים בקנה-מידה עצום. האג'נדה השמאלית הקיצונית, שמובילה את ארגוני זכויות-האדם, גורמת להם לבחון בזכוכית מגדלת את פעולות ישראל, אשר משתדלת, כפי שלא השתדלה אף מדינה בהיסטוריה, להגן על זכויות הפלסטינים באזורי עימות" (עמרי סמבורסקי, במאמר בירחון היחידה למעורבות חברתית באוניברסיטת בן-גוריון, דצמבר 2011)

החשד: ערבי

"מה חושבים במשטרת ישראל על הערבים? שוטר סיור ותיק ממשטרת תל-אביב העיד השבוע בבית משפט השלום בת"א, ואמר כי 'בכל אירוע המתקבל במחשב המשטרה ומעורב בו ערבי, אפילו כמתלונן או נפגע, מסווג מייד כאירוע שיש בו חשד לפעילות חבלנית עוינת'."

("ישראל היום", 29.12)

ממשיך את ערכי מפלגת העבודה

"ח"כ דני דנון (ליכוד) מוביל מהלך שיסתום את הגולל לקראת אפשרות הכנסתו של שר הביטחון לרשימת הליכוד לכנסת הבאה: אהוד ברק בליכוד זה סוס טרויאני, שינסה לפגוע בערכי הליכוד. הוא ממשיך את דרך הסכמי אוסלו וערכי מפלגת העבודה'."

(אתר "וואלה", 7.1)

תיזמון

"ישראל היא מדינה שבה יש לערבים זכויות מלאות, נאם ראש הממשלה נתניהו בפני 3,000 צעירים יהודים מחו"ל."

(ביום בו פורסם, כי תושבי הכפר הבדואי אום עתיר יפנו מבתיהם, שייחרסו כדי לנטוע במקום יער. "הארץ", 5.1)

שלחו לנו דברים בשם אומרם: info@maki.org.il

מהפכה על פרשת דרכים

מצרים: בין התערבות ההון הזר לבין תמרונים האחים המוסלמים

המקצועיים, אנשי כיכר אל-תחריר, מפלגות השמאל – נאבקו נגד קיום הבחירות בשלב כה מוקדם, שכן – בזירה הפוליטית המצרית יש, בעת הזו, כוח פוליטי מאורגן וציב יחיד, ואלה הם – האחים המוסלמים.

במשך עשרות השנים האחרונות, במשטרם של מובארכ וסאדאת, האחים המוסלמים היו היחידים שהתארגנו ופעלו, גם כאשר המשטר הציג מראית עין של רדיפתם. גם עבור המשטר המקומי, וגם עבור האימפריאליזם, מילא האסלאם הפוליטי תפקיד חשוב, בין היתר כדי לנטרל את האלטרנטיבה השמאלית.

כלפי הכוחות המעוניינים בשינוי הסדר החברתי, נטענה הטענה, שמי שפועל נגד משטר מובארכ, בפועל מחזק את האחים המוסלמים. לכן, הברירה היחידה, כביכול, היא להשלים עם השלטון הפרו-אמריקאי.

האחים המוסלמים התעקשו על קיום בחירות לפרלמנט מוקדם ככל האפשר. הם ניהלו שיחות בנושא עם המועצה הצבאית השלטת במצרים, המקבלת את הוראותיה מארה"ב, ומייצגת את ההמשכיות של משטרו של מובארכ.

היחסים בין האחים המוסלמים לבין ההון המקומי והזר, הם יחסים של תן-וקח. בתמורה להסכמת ארה"ב לקיום הבחירות במועד מוקדם, העניקו האחים המוסלמים שירותים שונים, שנועדו לשמר את הניצול של העובדים המצרים.

לדוגמא: בחודש ספטמבר התקיימה שביתה ממושכת באלמחלה אלכזברה, מרכזה של תנועת הפועלים המצרית, שם צמחה תנועת ה-6 באפריל, והתקיימו המאבקים המעמדיים החריפים ביותר, במיוחד בשנים 2006 ו-2008. השביתה ניצחה, ונחתם הסכם המעניק לעובדים זכויות סוציאליות, כמו – תוספת ימי חופשת מחלה, וכו'. בתגובה, עובדי טקסטיל במקומות אחרים דרשו תנאים דומים.

המועצה הצבאית התנגדה, כמוכן, וגייסה את האחים המוסלמים, שפרסמו פאתווה (פסק הלכה), האוסר על שביתות, טוען שהן מנוגדות לקוראן, ומסביר כי הן פוגעות בתיירות ובמשקיעים הזרים...

מדוע, אם כך, זכו בתמיכת העם בבחירות?

האחים המוסלמים הם בעלי הברית הטבעיים של האימפריאליזם המערבי, שרוצה להמשיך ולשלוט במצרים, ולכן זכו לגיבויו. הצלחתם היא גם ביטוי למאזן הכוחות מבחינת הגופים הפוליטיים המאורגנים, שכן הם פעילים בשטח כבר עשרות שנים, באמצעות מוסדות הדת והצדקה.

אבל אסור לטעות – ניצחונם בבחירות נשען גם על זיכרונם ורמאויות במצרים הכפרית, במקום בו מצוי העוני העמוק ביותר. במקומות אלו, רווחו תופעות של שחיתות ושל קניית קולות, מהסוג שעד כה ראינו רק אצל מובארכ.

מיליארדי דולרים זרמו מקטאר ומסעודיה, והושקעו במערכת הבחירות. כאשר מחלקים 10 דולר לכל בוחר – שזו יכולה להיות משכורת של חודש ויותר – כך גונבים בחירות. מבחינת ארה"ב, זו השקעה כדאית. היא מעוניינת להיעזר באחים המוסלמים, כדי לייצר יציבות ולשמור על האינטרסים שלה באזור, מפקיסטאן במזרח ועד מרוקו במערב.

עם תום הסיכוב השלישי של הבחירות לפרלמנט במצרים, מסתבר שלמפלגות האסלאמיות יהיה רוב מוחלט בפרלמנט, וכנראה שירכיבו את הממשלה הבאה. לכאורה, נראה שיש סתירה בין הרוח המהפכנית, העממית והחילונית, שנשבה מצעירי כיכר אל-תחריר, שהפילו את משטר מובארכ, לבין הכוחות השמרניים והימניים שעולים כעת במצרים. על מצרים, שבין מהפכה עממית לריאקציה דתית, שוחחנו עם ח"כ לשעבר **עיסאם מח'ול**, חבר הלשכה הפוליטית של מק"ר ויו"ר המחלקה הרעיונית שלה.

האם תוצאות הבחירות פירושו סוף המהפכה?

כדי להבין את תוצאות הבחירות במצרים, ובכלל – את התהליך המהפכני שם, יש להעמיד את המחאה ואת ההתקוממות העממית בהקשרה הנכון, שהוא – המשבר הקפיטליסטי העולמי, וכישלון השיטה הניאו-ליברלית.

הכישלון הזה החריף את המצוקות שממילא היו שם – רמת החיים הנמוכה והדיכוי הפוליטי. הדיכוי, הרי, הוא לא דיכוי לשם דיכוי, אלא נועד למנוע שינוי בסדר הקיים במצרים, ארץ המצויה בפרופריה של הקפיטליזם הגלובלי.

אם נבין באופן הזה את ההקשר, בו התקיימה המהפכה במצרים, אז גם נוכל להבין, מי הם הגורמים המעוניינים בהכשלת המהפכה, ובהסתתה לאפיקים אחרים לגמרי.

עבור הקפיטליזם הגלובלי, אין דרך יותר מוצלחת להסיח את דעתם של ההמונים מהמאבק לשינוי הסדר החברתי והפוליטי הקיים, מאשר להפנות את האנרגיות שלהם מן העולם הזה – אל העולם הבא, עולם הדת.

באמצעות טיפוח הרגשות והאמונות הדתיות, מגיני הסדר הקיים יכולים להמשיך ולשמר את המשטר, אותו היה מעוניין העם לשנות.

מי הם הכוחות המעוניינים בשימור המשטר?

מדובר באותם כוחות עולמיים ומקומיים, שהחליטו למנוע מההתקוממות מלהתפתח למהפכה אמיתית, שתחולל שינוי עמוק גם במצרים וגם באזור. הם עושים זאת, בין היתר, באמצעות "עזרה כלכלית", כביכול, של המערב.

כבר בחודש מאי, הודיע ממשל אובמה על כוונתו להשקיע 20 מיליארד דולר במצרים ובתוניסיה, כדי "לסייע" לאביב הערבי. העברות כספים אלו מותנות בשורה של תנאים ודרישות, שמאחוריהם עומד הרצון להעמיק את שליטת ההון העולמי, ואת התלות המבנית של השלטון המקומי במערב.

הם מעוניינים לשמר את המצב, בו לא משנה מי יהיה זה שייבחר בבחירות, הוא ימשיך למלא את התפקיד שהגלובליזציה מיעדת לו.

איך השפיעה מציאות זו על הבחירות במצרים?

המערכה האמיתית על המהפכה במצרים, כלל לא התרחשה בבחירות, אלא התרחשה מספר רב של חודשים לפני כן, בעת משאל העם בעניין החוקה. שם נפלה ההכרעה, נגד ההתקוממות העממית, ובעד הסתתה לכיוון אחר. הרי הכוחות הפוליטיים המתקדמים במצרים – האיגודים

מפיונשה ועד נתניהו: שובה של "הפנסיה הצ'יליאנית"

משרד האוצר מייבא לארץ סחורה פגומה: תכנית פנסיה שנוסתה, ולא בהצלחה, בצ'ילה, בתקופת הדיקטטורה של אוגוסטו פינודה • מאחורי הצעד עומדת הכוונה – להעשיר עוד יותר את בעלי ההון • את המחיר ישלם, כרגיל, רוב רובו של העם

מאת אפרים דויד

שר האוצר, יובל שטייניץ, הודיע בשבוע שעבר על יישום הגרסה הישראלית של המודל הצ'יליאני לחיסכון הפנסיוני, לפיה רמת הביטחון של החוסך עולה עם הגיל. "במודל הצ'יליאני ישנם פגמים ושיפרנו אותו. ראשית, במודל הישראלי יהיו כמה מדרגות, ולא רק שתי מדרגות של סיכון בחיסכון", אמר שטייניץ, והוסיף: "השארנו חופש פעולה רחב לחברות. כל חברה תוכל לקבוע את המודל שלה על פי הקווים הכלליים של התכנית, והאזרחים יוכלו להחליט, האם הם עוברים את התכנית הזו. כלומר – התכנית תהיה ברירת המחדל, אבל מי שלא יהיה מעוניין בה, לא יהיה מחויב להישאר בה".

הרבה כספים, מעט חברות

החיסכון הפנסיוני הוא, בדרך כלל, סכום הכסף הגדול ביותר, שעובדים חוסכים במהלך חייהם. האוצר מודה, שהפנסיה של כולנו ברמת סיכון גבוהה. אך הפנסיה בסיכון לא בגללנו, החוסכים, אלא משום שהכספים שחסכנו מושקעים ב"שוק ההון", או במילים אחרות – הם עברו כאשר זול לידי הטייקונים. בעבר, המדינה נהגה להנפיק "אגרות חוב מיועדות", שנשאו ריבית קבועה, ומנעו שחיקה של הפנסיה. אבל מאז הרפורמה ב-2003, שהנהיג שר האוצר דאז, בנימין נתניהו, הכספים עברו לשוק ההון ונוצרו "תיקי השקעות", במקום חיסכון לזמן ארוך.

בצ'ילה דורשים לגנוז את "הדגם הצ'יליאני"

האוצר החליט להנהיג את ה"דגם הצ'יליאני", אבל בצ'ילה דורשים דווקא לצאת ממנו, ומהר ככל האפשר, וזאת, בגלל ההפסדים הנגרמים לעמיתיה הקרנות. לפני כשנתיים, הגישה קבוצה גדולה של עובדים תביעה ייצוגית נגד הקרנות. אחד מיוזמי התביעה הוא אמיליו לטבון (55). מדרך חשבון שקיבל מהקרן באוקטובר 2007, ערב המשבר הכלכלי העולמי ונפילת הבורסות, עלה שהוא צבר בחשבוננו כ-46 אלף דולר. אך כעבור שנה, נותרו בחשבון רק 31 אלף דולר. כאשר פנה בתלונה למנהלי הקרן, הם השיבו: "כאשר הריביות על הכספים המופקדים היו טובות, לא טרחת להתלונן. אבל כאשר יש הפסדים, אתה בא אלינו בטענות? אלה כללי המשחק: פעם מרוויחים ופעם מפסידים". לדברי לטבון, לא עניינה אותם העובדה, שמדובר בחסכון היחיד שלו ושל משפחתו לעת זקנה. לטבון, יחד עם חבריו, תבעו את קרנות הפנסיה המופרטות בגין אובדן 25 מיליארד דולר מכספי החוסכים. העותרים דורשים גם לשוב אל מערך הפנסיה, שהיה קיים בצ'ילה לפני ההפיכה הצבאית של פינודה, ושנוהל אז בידי המדינה ונציגי העובדים. זו גם דרישתם של האיגודים המקצועיים הצ'יליאניים. אגב, כך נהגה ארגוניטנה ב-2010, בעקבות ההפסדים הכבדים: היא הלאימה את קרנות הפנסיה, שהופרטו לפני כעשור.

המשמעות היא, שבמקרה של קריסת חברות השקעה ובנקים (כפי שקרה, למשל, במשבר המתמשך בארה"ב), החוסכים עלולים להפסיד חלק גדול מהפנסיה. חשוב להזכיר, כי מאז 2008, חלה חובה חוקית על כל שכיר להיות מבוטח באחת מקרנות הפנסיה המופרטות, אך החוק אינו נאכף. והסיכון אכן גדול. "ענף קרנות הפנסיה בישראל מאופיין בריכוזיות הגבוהה ביותר מבין מוצרי החיסכון הפנסיוני האחרים" – נכתב בדו"ח המפקח על הביטוח ושוק ההון במשרד האוצר, ידן ענתבי, לשנת 2008. לפי הדו"ח, 83% מסך הנכסים בקרנות הפנסיה החדשות מצויים בידי שלוש קרנות בלבד: "מבטחים" של מנורה, "מקפת" של מגדל, ו"מיטבי עתודות" של כלל. מדובר בכסף רב: בשנת 2008, למשל, הפרשותיהם של 1.3 מיליון שכירים לפנסיה הסתכמו ב-42 מיליארד שקל.

קרנות הפנסיה גובות דמי ניהול, שמדי שנה עולים, גם כאשר החוסכים מפסידים. ב-2008, דמי הניהול, והוצאות אחרות, הסתכמו ב-761 מיליון שקל – גידול של 16% לעומת 2007. זאת, אף שבאותה שנה הפסידו החוסכים בקרנות כ-6 מיליארד שקל. השורה התחתונה בדו"ח של ענתבי היא: השקעות מסיביות בשוק ההון מסכנות את החסכונות לפנסיה. ומה הציע ענתבי? הוא הציע, כמובן, לאמץ את ה"דגם הצ'יליאני".

האם ה"דגם" של פינודה יעזור?

ל"דגם הצ'יליאני" שלושה עקרונות: כל קרנות הפנסיה מופרטות; כל החסכונות לפנסיה מיועדים אך ורק לאשראי לבעלי הון; ומדיניות ההשקעה של הקרנות מבחינה בין חוסכים צעירים לבין חוסכים מבוגרים יותר.

דגם חיסכון פנסיוני זה עוצב בידי תלמידיו של הכלכלן האמריקאי מילטון פרידמן, אחד מהוגי הדעות המרכזיים של הניאו-ליברליזם. תפיסתו של פרידמן יושמו בצ'ילה בשנות הדיקטטורה הרצחנית של הגנרל אוגוסטו פינודה.

במסגרת יישום הסעיף הראשון בתוכנית הפנסיה, שביצועה התחיל ב-1981, צ'ילה הייתה אחת המדינות הבודדות בעולם, בה הופרט כל מערך הפנסיה.

במדינות אחרות, גם באלה שבהן בוצעו הפרטות בתחום הפנסיה, נותרו במערכת הפנסיה חלקים שאינם בבעלות פרטית. כך, למשל, קרנות הפנסיה הוותיקות בישראל לא הופרטו עד כה; והפנסיונרים הוותיקים של שירות המדינה נהנים מפנסיה תקציבית.

כללי החיסכון הפנסיוני בצ'ילה נותרו בעינם גם לאחר הפלת הדיקטטורה. אך מה קרה בינתיים לגמלאים בצ'ילה? כל החוסכים לפנסיה (צעירים ומבוגרים כאחד) וכל הגמלאים בצ'ילה, גילו בשנים האחרונות, שכל ההשקעות, לרבות אלה שנחשבו "בטוחות" ואלה שהוגדרו "מסוכנות", הפכו אסון של ממש (ר' ידיעה במסגרת).

הסיבה לאימוץ ה"מודל הצ'יליאני" אינה רגישותו של שטייניץ למצוקת הגמלאים. ידן ענתבי הסביר בנאום, שנשא ב"וועידת

גלובס לעסקים" (דצמבר 2009): "צריך להיזהר מדיבורים הנשמעים עכשיו על כך, שהכסף לא צריך להיות בשוק ההון. צריך לזכור: הכלכלה הפיננסית היא הגורם שמאפשר את קיומה של הכלכלה הריאלית".

הממונה לשעבר על שוק ההון, אייל שלוש, קרא גם הוא לאפשר את השקעת כספי פנסיה במסלולים עם סיכון, שכן אחרת "יעלה מחיר ההון".

במילים אחרות: הדאגה של אנשי האוצר, הוגי רפורמת הפנסיה נוסח צ'ילה, נתונה קודם כל לכמות ההון שתעמוד לרשותם של בעלי ההון.

איש אינו יודע מה נעשה בכסף

הפניית חלק גדול והולך של החסכונות לפנסיה לשוק ההון גורמת לארבע תוצאות:

ראשית, לעמיתיה הקרנות כבר אין מושג, מה יהיה גובה הפנסיה החודשית שיקבלו כשיפרשו. מסקר שביצעה המועצה לצרכנות לפני כשנתיים עולה, כי 86 אחוז מהעובדים אינם יודעים, באיזה סוג השקעה מושקעים כספי החיסכון הפנסיוני שלהם – באגרות חוב, במניות או באפיקי השקעה חלופיים.

עוד עולה, כי 70 אחוז מהעובדים אינם יודעים, אם החיסכון הפנסיוני שלהם כולל ביטוח למקרה פטירה – אחד המרכיבים העיקריים בתוכנית הפנסיונית.

שנית, האשראי שהעניקו "המשקיעים המוסדיים", ובראשם קרנות הפנסיה, גדל מ-56 מיליארד שקל ב-2003, ל-190 מיליארד שקל ב-2007 – גידול של 240%.

שלישית, חברות הביטוח, מנהלות הקרנות, גוזרות לעצמן דמי ניהול גבוהים מבעבר, העלולים להגיע עד 11% מהפרשות העמיתים, ואשר עומדים בממוצע על כ-6%.

כיום, הציבור משלם 2.5-3 מיליארד שקל בשנה דמי ניהול עבור קופות הגמל והפנסיה. דמי הניהול זינקו ב-80% מאז שיצאה לדרך רפורמת בכר, שהוציאה את ניהול הקופות מהבנקים לחברות הביטוח, שאיש אינו מגביל את השקעותיהן בניירות ערך ברמת סיכון גבוהה.

רביעית, החברות גובות גם דמי ביטוח אובדן כושר עבודה וביטוח שארים. עלות הביטוחים משתנה בהתאם לגיל, למין, וכו'. מגבר בן 30, לדוגמה, גובים לביטוחים 7% מההפרשה, אך מגבר בגיל 50 גובים 15%. אגב, עלות זו אינה מוכרת דיה בציבור, והנגישות לנתונים בעייתית.

מה גורל הקרנות הוותיקות?

אגף שוק ההון באוצר מתכנן בשקט-בשקט שינויים מהותיים לגבי פעילותן של קרנות הפנסיה הוותיקות, אף שעל כך לא נאמר דבר במסיבת העיתונאים של השר שטייניץ בשבוע שעבר.

הקרנות הוותיקות, המנהלות בידי חברה ממשלתית בשם "עמיתים", מנהלות חסכונות של גמלאים ושל עובדים – לרוב

עובדים ותיקים ועל סף פרישה, בהיקף כולל של 160 מיליארד שקל. זהו סכום השווה למחצית התקציב השנתי של מדינת ישראל, וגבוה בהרבה מההון הכולל של הבנקים הישראליים. פקידי האוצר לדורותיהם, יחד עם שרי האוצר של כל המפלגות הגדולות, חמדו סכומי עתק אלה עבור שוק ההון, כלומר – עבור הטייקונים, המעוניינים בהזרמת כספים. אימוץ "הדגם הצ'יליאני" עלול להתגלות כדרך להפריט גם את קרנות הפנסיה הוותיקות. המסקנה ברורה: "הדגם הצ'יליאני" טוב לטייקונים, לחברות הנסחרות בבורסה, אך מזיק לחיסכון לפנסיה של העובדים ולפנסיה של הגמלאים. הפניית חסכונות הפנסיה לבורסה, ועוד בתקופה של משבר קפיטליסטי עולמי שלא רואים את סופו, היא הימור על עתידם של מאות אלפי עובדים וגמלאים, החוסכים לעת זקנה.

ההסתדרות שותקת, העובדים מודאגים

בעקבות הידיעות על ההפסדים שגרמו טייקונים לכספי הפנסיה של העובדים, שניתנו להם באשראי, דורשים ארגוני עובדים בישראל, לראשונה, לדעת מה בדיוק נעשה בחסכונות חבריהם.

נציגי ארגוני עובדים באוניברסיטת בן-גוריון - יו"ר מועצת העובדים המנהליים והטכניים, אבנר מזרחי; יו"ר ארגון הסגל הבכיר, פרופ' מיכאל מונד; ויו"ר ארגון הסגל הזוטר, עופר חרמוני, פנו לאחרונה למנכ"ל מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל, בצלאל צוקר. במכתבם הם כתבו:

"ממידע שהופיע לאחרונה בעיתונות עולה החשש, כי קרן מקפת החדשה אינה פועלת לשמור על השקעותינו בצורה מיטבית. נוצר הרושם, שעל אף שהקרן היא בין המשקיעים המוסדיים המרכזיים בשוק ההון, היא אינה עושה די, על מנת לפקח על התנהלות חברות שמוחזקות על ידי הטייקונים, המעניקים תנאי שכר והטבות יוצאות דופן למנהלים ומקורבים לבעלי השליטה, ללא קשר לתוצאות העסקיות, ומושכים דיוידנדים מופרזים".

בהמשך נכתב: "כנציגיהם של אלפי עמיתים בקרן מקפת החדשה, אנשי סגל באוניברסיטת בן-גוריון, אנו מוטרדים מהאפשרות, כי מדיניות הקרן בעניין פירעון אג"חים קונצרניים ובקשות פריסת חוב של אותם טייקונים הינה ותרתנית, ואינה דואגת באופן הראוי לאינטרסים של עמיתיה הקרן".

יצוין שההסתדרות, שלא ניהלה קרב אמיתי נגד הפרטת קרנות הפנסיה ההסתדרותיות והפניית כספי העובדים לבורסה ולכיסו המעסיקים, שותקת כיום גם מול האיום של "המודל הצ'יליאני". ההסתדרות, המייצגת יותר מחצי מיליון עמיתים בקרנות המופרטות, אינה נוקטת כל יוזמה בסוגיה.

ח"כ עמיר פרץ (עבודה) האשים את יו"ר ההסתדרות וחבר מפלגתו, עופר עיני, שאינו עושה דבר כדי לברר, מה נעשה בכספי העובדים שבקרנות, משום שהוא, עיני, משרת את בעלי ההון. יצוין, כי פרץ עצמו היה יו"ר ההסתדרות בעת הפרטת קרנות הפנסיה ההסתדרותיות...

ממשלת הטייקונים מתעמרת בילדים

מאת ח"כ מוחמד ברכה

עוני וגזענות שלובים זה בזה

בנמקו את הצעת אי-האמון בממשלה שהגישה סיעת חד"ש (2.1), בנושא מדיניות הממשלה המעמיקה את הפערים החברתיים, הסביר ח"כ **עופו אגבריה**, את הקשר בין הגזענות והאפליה, מהן סובלות קבוצות שונות בחברה הישראלית, לבין גידול העוני בקרב אוכלוסיות אלה. "עיקר הסובלים מעוני ומפערים חברתיים בישראל, הם תושבי הפריפריה, הנמנים עם קבוצות מוחלשות, וביניהם – מזרחים, אתיופים, ערבים, ויוצאי חבר-העמים", אמר, והוסיף: "נתוני תוחלת החיים חושפים פער של 4-5 שנים בין המרכז לבין הפריפריה. המשמעות היא, שהממשלה אומרת לעניים: 'תחיו ארבע שנים פחות'! זה מתבטא בכך, שלא מספקים את האפשרות ללמוד, לעבוד ולחיות בכבוד". לדברי אגבריה, רופא במקצועו, ניתן למצוא פערים בולטים בין המרכז לבין הפריפריה, ובין יהודים לערבים, גם בשיעורי התחלואה: "בעבר, שיעור החולים בסכרת במגזר הערבי, היה אפסי. ואילו בשנים האחרונות – שיעור החולים במחלה עקף את המגזר היהודי. האתיופים הגיעו עם שיעור חולים אפסי בסכרת, וכיום – שיעור החולים בקרב העדה האתיופית היא הגבוהה בארץ, ועוקף גם את זה של הערבים". עוד הוסיף אגבריה, ביחס ליוצאי אתיופיה, כי הם סובלים מאפליה ברבים מתחומי החיים, אפליה שהיא גם ממוסדת וגם חברתית: "מדוע במקום בו גרים אתיופים, ערך הנדל"ן יורד? זה ביטוי לתפיסה גזענית המצויה, לצערי, אצל רבים". לנוכח פערים אלו – בתוחלת חיים, בשיעורי תחלואה, ובשיעור העניים – הקביעה, כאילו בישראל קיים שוויון לכל האזרחים, נחשפת כקביעה ריקה מתוכן.

הממשלה מתכננת גל הטייקריות

"אני רוצה להגיד, שאני כבר לא מאמין למדד המחירים לצרכן בישראל. אני חושב, שהוא כבר לא משקף את יוקר המחיה האמיתי", אמר ח"כ **חנא סויד** (חד"ש), בדיון שקיימה הכנסת בנושא גל ההטייקריות במשק (4.1). לדבריו, הפגיעה בשכר הריאלי בישראל היא כה קשה, שבעצם כל עלייה במדד המחירים, ולו הקטנה ביותר, כבר פוגעת באפשרות של משפחות רבות לגמור את החודש. "הממשלה צפויה לייקר ב-10% את מחיר החשמל בפברואר, ומתכננת לייקרו בעוד 30% בהמשך השנה. בשנה שעברה, הייתה עלייה של כמעט 100% במחירי המים, ובשנתיים האחרונות – עלייה של כ-100% בדירור", אמר. "שר האוצר מתפאר מעל במת הכנסת בנתוני הצמיחה, ובנתונים מאקרוא-כלכליים אחרים, אולם – אין כמעט משפחה עובדת שלא נפגעה מגל הגזירות", אמר סויד.

דו"ח המועצה לשלום הילד, חשף נתון שאומנם אינו מפתיע, אבל עדיין מבהיל: בשנת 1980 עמד שיעור הילדים שחיו מתחת לקו העוני על כ-8%. מאז, היינו עדים למגמה מאוד ברורה של עלייה בשיעור הילדים העניים.

בישראל חיים כיום 430,000 ילדים מתחת לקו העוני, שהם 35% מכלל הילדים במדינת ישראל. באותו הזמן, שיעור העניים באוכלוסייה הכללית, כולל הבוגרת, עומד על קרוב ל-22%. כלומר, אחד מכל חמישה אזרחים במדינה חי מתחת לקו העוני, אבל כשמדובר בילדים – מדובר באחד מכל שלושה. זו מציאות שאסור לעבור עליה לסדר יום. פעם סיפרו לנו, שהסיבה לבעיה אלו המשפחות מרובות הילדים. אבל בקרב האוכלוסייה הערבית, למשל, גודל המשפחה ירד בצורה מובהקת בשנים האחרונות, והגיע ל-3.7 נפשות בממוצע למשפחה. על-אף-זאת, מספר הילדים שחיים מתחת לקו העוני לא ירד אפילו בפרומיל אחד, אלא להיפך, עלה ועלה.

מכאן, שמדובר במדיניות מכוונת. אצל הילדים הערבים, שיעור החיים בעוני עומד על 64%, כמעט כפליים משיעור העוני הכללי בקרב ילדים. זהו כתב-אישום לשרי הרווחה לדורותיהם. הם צריכים לעמוד למשפט על התעמרות בילדים – לא פחות ולא יותר.

לכן, לא דרושות מילים יפות מצד נציגי הממשלה על דוכן הכנסת. מה שדרוש הוא שינוי דרסטי בסדרי העדיפויות. למשל – תיקצוב חוק חינוך חינוך חינוך בגיל 3-4 על חשבון קיצוץ בתקציב הצבאי המנופח..

אבל ממשלת נתניהו היא ממשלת טייקונים, ממשלת הקפיטליזם החזירי, ממשלת ההון הגדול, ולכן – הדבר האחרון שתעלה על דעתה הוא - להכניס סעיפים חברתיים לתקציב המדינה. מה שדרוש הוא לשנות את סדרי התקציב מיסודם, ואם הממשלה מסרבת לעשות זאת – אז יש לשנות את הממשלה מהר ככל האפשר.

(דברים בדיון במליאת הכנסת, 4.1)

לא להפרטת בריאות הנפש

"אני קורא בדאגה על רצונה של הממשלה להעביר בצו, את מה שהיא לא הצליחה להעביר בהליך חקיקה מסודר, וזה את הרפורמה בבריאות הנפש", אמר ח"כ **דב חנין** (חד"ש), בדיון במליאת הכנסת (3.1), והוסיף: "מערכת בריאות הנפש צריכה רפורמה. אבל הצעד שהממשלה מתכוונת לקדם, זה לא רפורמה אמיתית, אלא הפרטה של שירותי בריאות הנפש בקופות-החולים".

לדברי חנין, ההפרטה של שירותי בריאות הנפש תיפגע באוכלוסיות החלשות ביותר, ותבטל את מחויבות המדינה למתן טיפול נפשי לתושבים המצויים במצוקה. "זה יצמצם מאוד את סל הזכויות ואת שעות הטיפול, ויגרוור אי-הכרה ואי-מימון של שעות טיפול נלוות. כמו כן, הכנסת השיקולים העסקיים תוביל להגברת השימוש בטיפול תרופתי, במקום בהקשבה ובטיפול פסיכו-דיאגנוסטי", אמר.

"זה ייצור אפליה, כמובין: העשירים יקבלו טיפול במכונים פרטיים, האחרים יופקרו. יש פה כביכול חיסכון, אבל בפועל פגיעה אמיתית באיכות וביעילות של הטיפול", אמר חנין.

תחלואי התקשורת

מאת דן יהב

דן כספי. "סדר יום: תקשורת, חברה, פוליטיקה", הוצאת רסלינג, 342 עמ'.

מעטים ביותר הם מחקרי התקשורת המתפרסמים כספרות עיונית, השווה לכל נפש. מכאן החשיבות הרבה לספר זה, המאגד תשעים מאמרים, שהופיעו בכתבי-עת ובעיתונות כתובה ומקוונת. המאמרים ממוינים ומסודרים בשמונה שערים, וביניהם: תקשורת ופוליטיקה, מלחמה ותקשורת, בחירות ותקשורת, השידור הציבורי, ועוד.

המחבר, דן כספי, הוא פרופסור לתקשורת, ונשיאה המייסד של האגודה הישראלית לתקשורת. הוא מילא תפקידים ציבוריים רבים הקשורים לעיתונות ולתקשורת, ומחברם של ספרים ומאמרים רבים, שהם "נכסי צאן ברזל" בהוראת התקשורת בישראל.

תקצר היריעה מלסקור את כל המאמרים, הקצרים אך הנוקבים, הכלולים בספר, ומקיפים נושאים רבים ומגוונים, שהיו, וברובם עדיין מצויים, בראש סדר היום הציבורי.

אחד הנושאים הממשיך להיות אקטואלי, במיוחד לאור המחאה החברתית, הוא נושא שליטת בעלי ההון באמצעי התקשורת. המאמר "התקשורת בין הברונים" (עמ' 57), עוסק בבעלות הצולבת של טייקוני התקשורת (מוזס, שוקן, וכו').

במאמר אחר, מקונן כספי על כך שערוצי הבידור, המבוססים על הרייטינג, מכרסמים בתפקודי התקשורת העיקריים. הסיסמא השלטת כיום בעולם התקשורת: "יותר זול, יותר צופים, יותר פרסומת, יותר כסף, ומהר". התקשורת נהיית יותר צהובה, ויותר שטחית.

הוא נזכר בנוסטלגיה בתקשורת ובכותביה בעבר: "הו, איפה הם, הבחורים ההם?". הוא מתרפק על כך שבעבר, עיתונאות הייתה שליחות ציבורית, המו"ל והעיתונאים היו אנשי ספר ורוח, והכתיבה הייתה ספרותית, מעמיקה, אחראית ומקצועית (עמ' 70).

אולם התקשורת סובלת לא רק ממחלת השטחיות. עוד ניתן לומר על התקשורת, בעיקר על הטלוויזיה, שהיא הופכת יותר ימנית ולאומנית. זאת, בניגוד חריף לתלונותיהם של אנשי הימין הקיצוני, על התקשורת ה"שמאלנית", כביכול.

דוגמא בולטת היא הסיקור התקשורתי של מלחמות, למשל - "עופרת יצוקה", שם הנסתר מרובה על הגלוי. כל העם ראה על מסך הטלוויזיה את ענני הזרחן הלבן, בעוד

שהכתבים הצבאיים והדוברים טענו - לא היו דברים מעולם, אלו רק פצצות עשן למיסוך.

או פרשת הספינה הטורקית "מרמרה", שלמרות שהותקפה בים הפתוח, עדיין התקשורת בישראל הציגה את המותקפים בתור המתקיפים.

במאמר אחר באסופה, מאתגר אותנו כספי בשאלה: "מי זקוק לשידור ציבורי?" (עמ' 234). תשובתו היא על דרך השלילה: תאגידים ואוליגרכים, שברשותם כלי תקשורת משלהם, אינם זקוקים לו. אך רוב העם, על שכבותיו השונות, כן זקוק לו, שהרי הוא אמור לשרת את האינטרסים של הציבור הרחב.

כל מי שחרד לגורל התקשורת - הכתובה, המקוונת, המשודרת, והמצולמת - מן הראוי שאוסף המאמרים והביקורות של דן כספי, ילווה אותו ויהווה תשתית לדיונים נוספים.

תחום התקשורת הוא ענף מחקרי שלא מתפרסמים לגבוי מספר ספרים, הנגישים גם לקהל שאינו אקדמי, ומכאן חשיבותו הרבה של אסופת מאמרים זו. הספר מלווה בהערות סימוכין ומקורות רבים, שמסייעים לקוראים להטיב להכיר את היחסים בין חלקי המשולש תקשורת-חברה-פוליטיקה.

סוד ההקשבה

מאת ח"כ מוחמד ברכה

אנו מציינים בכנסת את יום ההקשבה הבינלאומי, בנקודת זמן שאין מתאימה ממנה, בימים שבהם עסוקה החברה בישראל בפציעת עצמה עד זוב דם. חוסר היכולת להקשיב, וחוסר הנכונות להקשיב, הן מהבעיות המעיבות על חיינו.

רובנו עסוקים יום-יום בדיבורים. אנו משמיעים את אשר על לבנו, מדבררים את עצמנו לדעת. וכיוון שאיבדנו את היכולת להקשיב, אנחנו צועקים. אך אם אין מי שמוכן להקשיב, גם צעקות לא יעזרו.

הפילוסוף היהודי מרטין בובר מסביר לנו בספרו "בסוד שיח", את סוד ההקשבה. הקשבה איננה יכולת טכנית, היא איננה מבטאת את יכולתה של האוזן לשמוע צלילים ומלים. הקשבה היא לראות באחר - אתה, ולא אמצעי. הקשבה היא כוונה ליצור דיאלוג, ולא מונולוג.

ליצור דיאלוג, ולא מונולוג, בנושא של מעמד האישה בחברה הישראלית; ליצור דיאלוג, ולא מונולוג, בנושא של חובתו של הרוב לכבד את זכויותיו ואמונותיו של המיעוט, ובנושא חובתו של המיעוט לכבד את הכרעות הרוב; ליצור דיאלוג, ולא מונולוג, בין האוכלוסיות השונות בחברה שלנו. כל מגזר בנה לו במה משלו, תקשורתית, פוליטית ואקדמית, על מנת להמשיך ולהשמיע את המונולוגים שלו. מכאן, ההקשבה היא לא רק ההקשבה לאותם קולות שערבים לאוזנינו. המבחן האמיתי מתבטא כשיש מחלוקת, ועל אף זאת אנחנו מקשיבים ומלבנים.

המבחן שלנו הוא בכמות כמו זאת שאני עומד עליה כעת, במות המשותפות לכלל החוויה הישראלית, במות שתכליתן ויכוח, שתכליתן דיון, שתכליתן דיאלוג, במות שמטרתן בירור הערכים המשותפים וגיבוש הנורמות החברתיות, שעליהן כולנו יכולים וחייבים להסכים.

עלינו לכבד את ייעודה של בימת הכנסת, המיוחדת כל כך והנדירה כל-כך, לצערי, במרחב הציבורי הישראלי, ולא לעשות בה שימוש ציני ומגויס לשם המשך נשיאת המונולוגים.

(דברים במליאת הכנסת, לרגל יום ההקשבה הבינלאומי, 3.1)

מעוניינת לקבל את "זו הדרך" לביתך בדואר, מדי שבוע, וללא תשלום?

שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il

תרומות לפקודת מק"י יתקבלו בברכה -

ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 61261

פיזור אלים של הפגנה בשכונת התקווה

"רבים מכלי התקשורת נמצאים תחת מתקפה. הניסיון מלמד שמקומות העבודה היחידים ששרדו, היו אלה בהם העובדים היו מאורגנים בגוף שייצג אותם ונלחם עבורם".

זכאות הצבעה בבחירות להסתדרות

בחודש מאי 2012, יתקיימו הבחירות לוועידות ההסתדרות ונעמת ולראשות ההסתדרות. סניפי מק"י וחד"ש נקראים לבדוק את זכות הבחירה של החברים והאזהדים בכתובת: <http://tinyurl.com/histadrut>. ערעורים על אי-הכללה בפנקס הבוחרים ניתן להגיש עד 22 בינואר.

מורים גמלאים מתארגנים למאבק

בעקבות חתימת ההסכם "אופק חדש", בין הסתדרות המורים לבין משרד החינוך, לפני כארבע שנים, נותקה ההצמדה ההיסטורית של זכויותיהם ושכרם של גמלאי מערכת החינוך, מן העובדים בפועל. בימים אלה מתארגנים המורים הגמלאים למניעת פגיעה בזכויותיהם. לדברי הקבוצה: "אנו, גמלאי מערכת החינוך, אשר השקענו את מיטב שנותינו בתרומה לתלמידי ישראל, לא מוכנים להמשיך ולשתוק על הרעת זכויותינו".

זוכרים את ג'וואהר אבו-רחמה

ארבעה מפגינים נפצעו מירי כדורי מתכת מצופי-גומי בידי הצבא, בהפגנה רבת-משתתפים שהתקיימה בכפר הפלסטיני בילעין (6.1), לציון שנה למותה של ג'וואהר אבו-רחמה. אבו-רחמה, פעילה מוכרת בכפר, השתתפה לפני כשנה בהפגנה השבועית נגד הגדר, ושאפה כמויות גדולות של גז מדמיע, מסוג שנאסר לשימוש במספר מדינות. היא הובהלה לבית החולים כשהיא סובלת מהרעלה קשה, ונפטרה למחרת. ג'וואהר, בת 36 במוחה, הייתה אחותו של באסם אבו-רחמה, שנהרג באפריל 2009 ממטול גז מדמיע, שנורה לעברו בכינון ישיר.

הפגנת הזדהות עם חסרי הדיור במאהל שכונת התקווה, שקיבלו צו פינוי, פוזרה באלימות בידי המשטרה. עשרים ושלושה מפגינים נעצרו, ושחררו רק לאחר שאולצו לחתום על אי-הגעה למאהל במשך 15 יום.

ההפגנה נערכה במוצ"ש (7.1), לאחר שעיריית ת"א-יפו, בראשות חולדאי, הודיעה, שפינוי האוהלים הספורים בגן התקווה יתבצע ב-8.1. להפגנת התמיכה בחסרי הדיור הגיעו מאות פעילי מחאה, וביניהם פעילי מק"י וחד"ש, וכן אלון-לי גרין, דפני ליף וסתיו שפיר, שהייתה בין העצורים. שרון לוזון, חבר מועצת העיר ת"א-יפו מטעם "עיר לכולנו", אמר בהפגנה, כי הפינוי הוא צעד ציני של ראש העיר, רון חולדאי, אשר משלב ידיים עם ראש ממשלה אטום ועם שר שיכון, ששכח מנין בא.

זמן קצר לפני מעצרה, אמרה סתיו שפיר, כי ככל שהפגנה מתייחסת לאוכלוסיה חלשה יותר, כן מרשה לעצמה המשטרה להיות אלימה יותר. היא הזימה את הודעות המשטרה בדבר אלימות המפגינים, והדגישה, כי ההפגנה הייתה מפגן סולידריות לא-אלים מצד תומכי צדק חברתי, שיש להם מקום מגורים, עם חסרי דיור המתגוררים כבר חודשים באוהלים בגן. פינוי חסרי הדיור מהאוהלים אינו פתרון, שכן הם יישארו להתגורר ברחוב.

הפגנה מול ביתה של יחימוביץ'

יומיים קודם לכן (5.1), הפגינו עשרות פעילים חברתיים, בגשם שוטף, מול ביתה של יו"ר מפלגת העבודה, ח"כ שלי יחימוביץ', בתל-אביב. דובר המפגינים מסר: "אנו מפגינים מול ביתה של יו"ר מפלגת העבודה, כדי לתבוע ממנה: 'די להתקרנפות – השמיעי קול כשילדים ומשפחות נזרקים ממשכן המעט שלהם לרחוב הקר! הצילי את מאהל התקווה!'" הוא פנה בקריאה ליחימוביץ': "כידדה אישית של רון חולדאי, דברי עם ראש העיר לעצירת החרפה". המפגינים הניפו שלטים וקראו סיסמאות, וביניהן: "בושה וחרפה למפלגת העבודה", "שלי-שלי ערב טוב, ילדי התקווה ברחוב", ו"מתחזה לחברתית, משרתת עשירים".

איגוד מקצועי חדש לעיתונאים

עיתונאים מכלי תקשורת שונים מתארגנים בימים אלה להקמתו של "ארגון העיתונאים בישראל", שיפעל במסגרת ההסתדרות. מטרותיו - "להתמודד עם המשבר בענף התקשורת, המקרין ישירות על אלפי העובדים בו, שכרם, תנאי עבודתם, עתידם וביטחונם התעסוקתי".

בארגון ציינו, כי בפגישה שערכו עם ראשי ההסתדרות, הוענקה למהלך תמיכה מלאה, וכי כל דרישותיהם לסיוע ותנאיהם להתאגדות נענו בחיוב.

"אנו פועלים בתקופה מטלטלת. יציבות כלי התקשורת רעועה, והם נתונים להשפעות כלכליות ופוליטיות. כמו תמיד, הראשונים לשלם את המחיר יהיו העובדים, אנחנו", כתבו חברי האיגוד בהודעתם.

מכללת הגדה השמאלית

ופעילי המחאה החברתית באשדוד

יקיימו "מיני-קורס" בנושא

המחאה נגד הקפיטליזם בעולם ובישראל

עם ד"ר אפרים דויד

הרצאה ראשונה – יום חמישי, 12 בינואר, בשעה 19:30

"המחאה החברתית בעולם – הדומה והשונה"

הרצאה שנייה – יום חמישי, 26 בינואר, בשעה 19:30

"מבט השוואתי על המחאה בעולם ובישראל"

ההרצאות יתקיימו במתנ"ס ע"ש עדי עם-שלום, רחוב הרי גולן 6, רובע י"א. הכניסה חופשית. לפרטים: 050-6863456